



КЛУБ ТРЬОХ ЗЕРНЯТ

ПУСТУНЧИК: А які ще кольори придумала природа?

ЛАПУНЯ: Я навіть не знаю... колір веселки?

РОЗУМНИК: Можливо. Так кажуть, коли всі кольори спектру разом.

ПУСТУНЧИК: А є томатний колір? А огірковий? А картопляний? А пшеничний?

РОЗУМНИК: Пшеничний є. Це світло-золотавий. А от солом'яний та палевий (це теж солом'яний, тільки іншого відтінку та походить від французької назви соломи „пала” або від „пал” – блідий) ще не назвали!

ЛАПУНЯ: А ще є попелястий. Я Попелюшку згадала!

ПУСТУНЧИК: Мені подобаються смачні кольори – шоколадний! А брусничний є?

РОЗУМНИК: Брусничний є. Але вгадай, який він?

ЛАПУНЯ та ПУСТУНЧИК: Звісно, червоний!

РОЗУМНИК: Не все так просто! В наш час брусничний колір справді асоціюється із світло-червоним, наче ягідки брусниці. Але за часів Київської Русі, принаймні ще до 14 сторіччя, брусничним називали ЗЕЛЕНИЙ колір! Точніше, блискучий темно-зелений відтінок, як листок брусниці. Так згадується в літописах.

То який колір „брусничний” – як ягідка чи як листок? :)

ЗАВДАННЯ ВІД РОЗУМНИКА „КОЛЬОРИ ПРИРОДИ”

Пригадайте кольори, що подарувала нам природа, заповніть таблицю і замалюйте її.

„СМАЧНІ” КОЛЬОРИ	„БЛИСКУЧІ” КОЛЬОРИ	„РОСЛИННІ” КОЛЬОРИ	„ДОРОГОЦІННІ” КОЛЬОРИ	„МОРСЬКІ” КОЛЬОРИ	КОЛЬОРИ ДОВКІЛЛЯ
АБРИКОСОВИЙ	МЕТАЛЕВИЙ	КАШТАНОВИЙ	СМАРАГДОВИЙ	АКВАМАРИНОВИЙ	ПОПЕЛЯСТИЙ
					БОЛОТНИЙ



Передплатний індекс 89454

Головний редактор:

Дарія Біда, тел.: (032) 236-71-24,

e-mail: dabida@mis.lviv.ua

Дизайн і верстка: Каріне Мкртчян-Адамян

Підписано до друку 26.01.14,

формат 60x84/8.

Друк офсетний. Наклад 12 000 прим.

Адреса редакції: 79038, м. Львів,

а/с 9838. Надруковано в друкарні

ТОВ „Видавничий дім „УКРПОЛ”.

Юний колорист

(твоє ім'я та прізвище)

№24/2016
ЖОВТЕНЬ



НАУКОВО-ПОПУЛЯРНА ТЕМАТИЧНА ПРИРОДНИЧА ГАЗЕТА ДЛЯ РОЗУМНИКІВ І РОЗУМНИЦЬ

ЯКОГО КОЛЬОРУ БАРВІНОК? (Кольорова казка)

Яскравим літнім днем непосидюча Даринка та її старший брат Горько побачили перед квітучою клумбою дивного художника. Це точно був художник, у оксамитовому береті, з палітрою в руці та ящиком для фарб на ремні через плече. Але його ящик порожній!

Художник пильно придивлявся до квітів та кущів, наче загубив там щось дуже цінне.

– Ви щось шукаєте? – Горько чемно запропонував допомогу.

– Так! Можливо, ви мені підкажете! Які природні кольори ви знаєте?

– Природні? – не зрозумів Горько. – Тобто, натуральні?

– А де ваші фарби? – поцікавилася Даринка.

– Я саме шукаю фарби, які створив найкращий у світі художник – сама Природа! Тільки ними я намалюю свій шедевр! Ось я беру бузковий колір, від бузку, – художник простяг руку до куща... миттю в його ящику з'явився повний тюбик фарби ніжного кольору, як пишаний цвіт бузкових китиць. – А потім зайду в ліс та знайду фіолетовий, від фіалок. Але цими двома кольорами не намалюєш УСЮ природну красу!



– А трав'яний колір вам підходить? – несміливо спитала Даринка.
– А ще салатовий...

– Так! – зрадив художник. – Дівчинко, дякую! – в його ящику дода-
лися ще два товстенькі симпатичні тюбики світло-зеленого кольо-
ру молодій травички та свіжого салату.

– А я знаю, що пурпур чи багрянниця, яким фарбують королівські
мантії, колись добували з молюсків, – сказав Горько. – Це теж природ-
ний колір?

– Овва, як я забув! – підскаочив художник. – Дякую, хлопче! А ще чор-
нильний, найтемніший фіолетовий, який виробляють залози морських ка-
ракатиць та кальмарів!

– Тоді беріть і бірюзовий, – додав Горько, – колір морських хвиль.

– Це два різні кольори, – художник радів, що його ящик з фарбами деда-
лі важчає. – Бірюзовий – особливий відтінок блакитного, як у каменю бірю-
зи, а колір морської хвилі або аквамарин, він синьо-зелений. Цей відтінок
навіть не всі розрізняють, ним перевіряють кольоровий зір. Багатьом ак-
вамарин здається просто блакитним.

– Я бачу різницю, – жваво повідомила Даринка, порівнюючи тюбики.

– Тепер я теж, – визнав Горько. – А золотий та срібний вам потрібні? А
ще є мідний, бронзовий, платиновий і металевий кольори. Бурштиновий,
смарагдовий, рубіновий, сапфіровий – від самоцвітних каменів.

– А я знаю смачні кольори! – не поступилася брату в ерудиції Даринка. –
Гранатовий, персиковий, абрикосовий, гороховий, лимонний, малиновий,
вишневий, медовий, шоколадний... Молочний! Він майже білий, але трохи
жовтуватий. А ще помаранчевий! А також апельсиновий, тобто жовтогаря-
чий, тільки світлий. А ще сливовий, він коричнево-червоний.

– Колір слонової кістки! – згадав Горислав. – Жовтувато-білий, схожий
на молочний.

– Чудово! Дуже добре! – хвалив художник. – І я згадав, що бежевий по-
ходить від французького „беж” – кольору натуральної шерсті. Отже, бе-
жевий – це шерстяний! Також є небесно-блакитний відтінок, колір лазури.
Рожевий на різних мовах походить від троянди, українською від ружі, ди-
кої троянди. Ще пригадав, ліловий колір від бузку, який латиною „ліла”, але
для нас це світло-фіолетовий, скоріше червоного або рожевого відтінку, а
бузковий ближчий до блакитного. Давайте ще, місця на палітрі вистачає!

– А я згадав жовтець, – сказав Горько. – Така отруйна квітка, і колір в неї
блискучо-жовтий. Але це, мабуть, не годиться? Бо так не кажуть „жовтеце-
вий” колір, отже жовтець названий на честь жовтого, а не навпаки...

– Так, це проблема, – погодився художник.

– Чому немає „сонячного кольору”, як сонечко? – спитала Даринка.

– А це підійде! – художник радо показав помічникам новенький тюбик
жовтої фарби. – Сонце назване від старовинного слова „золто”. Від нього
потім утворилося і золото, і жовтий колір! А ось справжня загадка: якого
кольору барвінок?

– Бузкового, – вигукнула Даринка, і показала на тендітні квіти, які цвіли
скраєчку клумби.

– Блакитного, – заперечив Горько. – Ні, світло-фіолетового.

– Отож, – зітхнув художник. – Назва барвінку точно від „барви”, тобто,
кольору. Він „кольоровий”. Але якого він кольору? Бузкового? Лавандово-
го? Але ж барвінок – не бузок і не лаванда. Чомусь він не має власного
кольору. Як несправедливо!

РОСЛИННІ КОЛЬОРИ

ДОРОГОЦІННІ КОЛЬОРИ

БЛИСКУЧІ КОЛЬОРИ

ІСТІВНІ КОЛЬОРИ

МОРСЬКІ КОЛЬОРИ

– Це дивна таємниця, – зраділа Даринка. – Барвінок наче має
всі кольори одразу, як веселка! Можливо, його колір чарівний,
тому ніхто не може його знати, щоб не назвати випадково і не на-
чаклувати якогось лиха!

– Цілком можливо, – серйозно сказав художник. – Принаймні,
таємниця є. Всі вінки з квітів точно походять від барвінку. Латиною
він зветься „вінка”, це значить „переможець”. А переможців вінчали не
тільки лавровими, а й такими вічнозеленими пагонами.

– Тоді „барвінок” просто означає, що вінок цвіте! – здогадався Горько.
– „Вінок” казали, про листочки, а „барвінок” – коли він з квітками, тобто,
барвистий!

– Круто! – оцінив хід його думки художник. – Кращого пояснення я ще
не чув. Можливо, так і є. Які ще природні кольори ми знаємо?

– Ультрамариновий, – Горислав трохи знітився від похвали. – Здається,
це перекладається як темно-синій, дуже глибоке море.

– Правильно!

– Горіховий! – згадала Даринка. – Такий особливий світло-коричневий,
який трішки зеленкуватий. А ще каштановий! Блискучий червоно-корич-
невий.

– Гірчичний, – додав Горько. – Жовто-коричневий, як гірчиця.

– Точно!

– Перламутровий! Це білий, з різнобарвним переливом, як у мушлях.
Теракотовий! Кольору глини кераміки теракоти. Цегляний! Пісочний!

– Браво! – ящик художника вже наповнився з горою, але під кришкою
лишалось ще трохи місця. І Горислав не барився:

– Бордовий! Колір вина з провінції Бордо.

– Звідки ти знаєш? – здивувалася менша сестричка.

Горько низав плечима. Десь читав.

– Кораловий! Такий світло-червоний, як коралі, – Даринка теж знайшла
натхнення в глибинах моря.

Горислав стримав посмішку та пояснив, що через Даринчини корали
несподівано згадав, що хвороби скарлатина та краснуха теж названі за
кольорами. „Скарлет” – це яскраво-червоний з англійської та латини.

– Як усе пов'язане у світі! А марципанового кольору нема? – ласунка
Даринка хотіла знайти ще кілька „смачних” кольорів.

– Марципан буває багатьох кольорів, так само як печиво чи варення, –
посміхнувся художник. – Це не пройде! А ось оливковий – сіро-зелений,
справді є!

– Тоді кремовий, як згущене молоко! І колір кави з молоком!

– Підходить! – похвалив художник.

– Тоді я назву сніжно-білий та вугільно-чорний! – сказав Горько. – І про-
сто кавовий. І ще вогняний!

– Годиться! – художник зазирнув у ящик і спробував його закрити. – Ма-
буть, більше не влізе. Мені цього надовго вистачить! Красно вам дякую!

Художник вклонився дітям та поспішив до своєї майстерні, щоб почати
малювати шедевр.

Горислав та Даринка ще трохи погуляли біля клумби, милувалися квіту-
чим барвінком та намагалися пригадати природні кольори. Але нічого
більше не згадали та пішли додому, задоволені, що зробили добру
справу – допомогли художнику.

Можливо, ви знаєте ще якісь природні кольори?

Олена Крижановська